

Svensk och fransk abstrakt konst : utställning september 1940

Vardagstryck

National Library
of Sweden

160

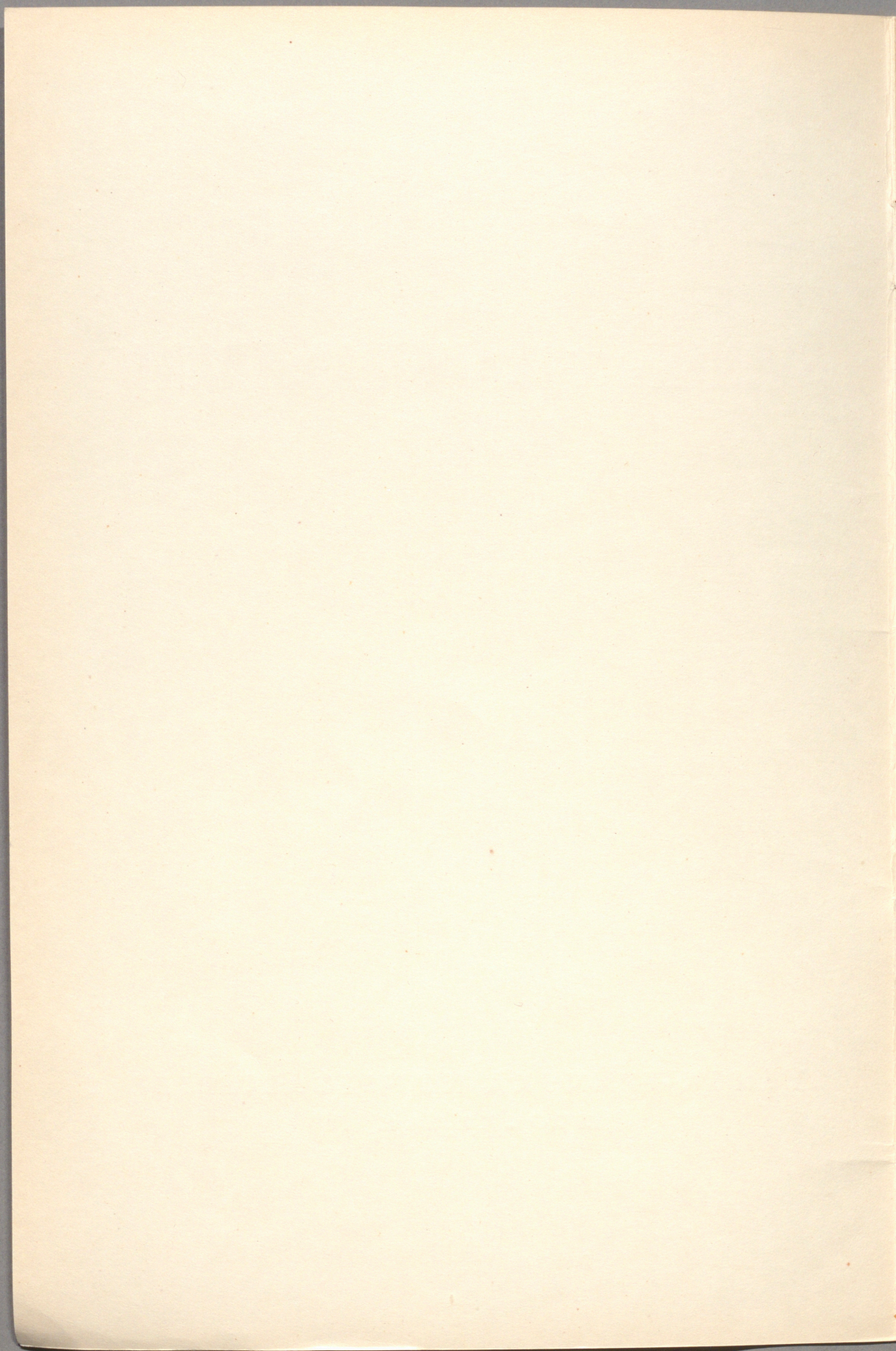
UTSTÄLLNING

**SVENSK OCH FRANSK ABSTRAKT
KONST**

**SVENSK-FRANSKA KONSTGALLERIET
STOCKHOLM**

KATALOG No. 160

UTSTÄLLNING

SVENSK OCH FRANSK
ABSTRAKT KONST

SEPTEMBER 1940

SVENSK-FRANSKA KONSTGALLERIET
ARSENALSGATAN 9, STOCKHOLM

CASLON PRESS

STOCKHOLM

1940

Sommaren 1937 planerade Svensk-Franska Konstgalleriet en utställning av franska kubister. Utställningen var avsedd att visas i Stockholm och Uppsala. Kontakt hade då uppnåtts med samlare och konsthandlare i Paris, vilka utfäst sig att ställa ett synnerligen remarkabelt material till förfogande för att belysa kubismen. Idén omfattades med stort intresse av två av riktningens förkämpar här i Sverige, Gregor Paulsson och Otto G. Carlsund. Dess förverkligande stötte emellertid på stora hinder, men Galleriet har nu beslutat att icke desto mindre genomdriva utställningen i Stockholm och Uppsala med i Sverige befintligt material.

Det är Galleriet angeläget att framföra sitt tack till dem som välvilligt genom utlåning ställt konstverk till förfogande.

G. O.

För något år sedan såg det ut som om den abstrakta konsten skulle få lite mer luft under vingarna. Hittills hade den varit sedd över axeln, för att inte säga varit föraktad av publiken. Och konstnärer av andra strömningar hade motarbetat den, mest genom viskningskampanjer. Redan 1920 förklarade de svenska Matisse-eleverna att kubismen var död.

Liket måtte emellertid ha levt upp igen, om man får döma av de manifestationer som i form av utställningar förekommo världen runt under tjugo- och trettio-talen. Att det inte kom så mycket till synes här hemma berodde på det gamla välkända faktum, att konstlivet och konst-åskådningarna då som nu bestämdes och dirigerades av en klick inte allt för fantasifulla herrar. Dessa hade inte den abstrakta konsten på sitt program. De försök som gjorts att introducera den i Sverige ha därför misslyckats. Man kan räkna på ena handens fingrar de män som tvärt emot allmänna meningens någorlunda systematiskt samlat den.

Om det sagda gäller stafflikonsten, kan man tillägga att samma öde träffat den murala konsten och konsthantverket.

Svensk-Franska Konstgalleriet

Vad väggmaleriet beträffar hade kubisterna väntat sig ett stort verksamhetsfält. Deras konst är som klippt och skuren att bredas ut över väggar, inte bara i interiörer. En man som Fernand Léger föreslog att täcka också fristående brandgavlar för att sätta färg på städerna. Man lyckades emellertid inte väcka arkitekternas intresse för saken. En del av dem predikade i tal och skrift emot all dekor. Den var ofunktionell. Men de flesta skylldes på byggmästarna, vilka i regel skulle vara dels gnidiga, dels okultiverade. Därför ser den s. k. arkitekturen efter 1930 ut som skam på torra land, åtminstone hemma hos oss.

I konsthantverket ha en del experiment blivit gjorda. Man har sett bokband, textilier, bijouterier och dylikt, ja till och med keramiken har på sistone i den Kågeska surrea-serien fått sin lilla släng med av slevan. Men försöken ha inte lett till några resultat, i varje fall inga som man törs spå någon lysande framtid.

Och ändå är kubismen och övriga riktningar vår egen tids stil. De ha sin rot i det andliga och materiella livets kaotiska tillstånd, den hämtar sina bilder ur den sinnestörvrande värld, som skapats av spänningarna mellan mammon och fattigdom, tro och skepsis, lugn och hets, lycka och olycka. Därför ha konstnärerna kallats galna av en publik som inte märker att den själv är det. Publikens förhållande till den abstrakta konsten är egentligen som bagarbornas till bullarna. Men den ointelligenta och industrialiserade expressionismen utgör i stället jämte tolvskillingsnovellistiken och epa-kramet det som folk uppskattar och betalar.

Men för bara något år sedan såg det ut som om genom-

Svensk-Franska Konstgalleriet

brottet hade varit definitivt och framgången säkrad. På Expo 37 i Paris, i den oavhängiga konstens huvudstad, såg man för första gången en genomförd tillämpning av de abstrakta konsternas idéer. Det var alldeles särskilt kubisterna, som där kommo till tals. Ingen människa fann det galet. Tvärtom. Mural- och stafflikonsten, den mäktiga kubiserade skulpturala utsmyckningen och de bizarra stukornamenten smälte harmoniskt samman med glas- och betongarkitekturen. Och människorna själva passade mycket bättre in i miljön än i de gamla hallarna av Crystal-Palace- och Grand-Palais-typen.

Trodde man då att de abstrakta konsterna funnit en fristad, att de i lugn och ro skulle utveckla sig, sätta frukt och fröa av sig så blev man bedragen. Det gamla Europa stod inför sitt fall och i det nya som skall komma lär det inte bli mycket plats över för estetiska spekulationer. Det tumultuösa i människans liv, det som gett upphov till denna konst, skall försvinna. Och det är i och för sig bra. Likriktningens ande är ett nervlugnande fenomen som prisas av alla folkledare av vilken kulör de än äro. Folkfrontare, kommunister, nazister eller demokrater. Friheten är en teoretisk institution som inte finns i praktiska livet.

Därför är det fara värt att den utställning Svensk-Franska Konstgalleriet nu arrangerar är en svanesång över en liten del av den frihet vi barn av tjugonde seklet inbillade oss ha infört i samhället. Dock har allt som gjorts för att animera, vitalisera, elasticera människoanden och få den att blicka ut över ett större synfält än vardagstillvarons varit förgäves, ja Gud vet om det inte direkt har

Svensk-Franska Konstgalleriet

framkallat ett ännu stelbentare, ännu mer byråkratiserat system av förbud och ukaser. Härefter rätter och packer eder.

Gösta Olson, Galleriets ledare, har emellertid aldrig låtit sig slås ner av hotande tvång. Kanske arrangerar han sin utställning i trots av de perspektiv som stiga upp vid horisonten. Han har aldrig varit rädd för att börja, och menar att den som säger A också måste säga B. Kanske tror han att människosinnet ännu skall låta sig tjusas och inspireras av de möjligheter den abstrakta konsten bjuder. Kanske släpper han nu fram en svala som skall båda en ny sommar.

Otto G. Carlsund.

GÖSTA ADRIAN-NILSSON

(f. 1884)

1. Fabriksarbetare	<i>Oljemålning</i>
2. Cowboy och hästar	”
3. Vaktparad	”
4. Ombord på pansarbåt	”
5. Röd husar	”
6. Brevvågen	”
7. Sjömän	”
8. Svetsning	”
9. Relief	<i>Gips och trä</i>
10. Relief	” ” ”
11. Relief	” ” ”
12. Komposition	<i>Trä</i>

CHRISTIAN BERG

(f. 1893)

13. Dekorativ skulptur	<i>Brons</i>
14. Manshuvud	<i>Gjutjärn</i>
15. Blomma	<i>Gips</i>

Tillhör Konstnären Otto G. Carlsund.

Svensk-Franska Konstgalleriet

OTTO G. CARLSUND

(f. 1897)

16.	Musikern
Tillhör Arkitekt E. Högström.	<i>Oljemålning</i>
17.	Konstruktion	”
18.	Nature morte	”
19.	Nature morte	”

ERIC GRATE

(f. 1896)

20.	Duo	<i>Terre-cuite</i>
21.	Fågelhuvud	”
22.	Flicka med parasoll	”
22 a.	Mångudinnan (ur Eddan)	<i>Gips</i>
23.	Columbi hemfärd	”

KURT JUNGSTEDT

(f. 1894)

24.	Nature morte
Tillhör Dir. Alf Lidvall.	<i>Oljemålning</i>
25.	Vattenbärerska	”
26.	Porträtt av S. M.	”
27.	Sittande modell	”

AXEL OLSON

(f. 1899)

28.	Nature morte i brunt	<i>Oljemålning</i>
29.	Nature morte	”

Svensk-Franska Konstgalleriet

ERIK OLSON

(f. 1901)

30.	Gul fläck
Paulis saml.	<i>Oljemålning</i>
31.	Eftermiddag	”

GEORG PAULI

(1855—1935)

32.	Till Cythere	<i>Oljemålning</i>
33.	S:t Görän och draken	”
34.	Badande ynglingar	”
35.	Iduna	”

SIRI RATHSMAN

36.	Komposition	<i>Oljemålning</i>
37.	Komposition	”

OTTE SKÖLD

(f. 1894)

38.	Vaktparaden	<i>Oljemålning</i>
39.	Ridsällskapet	”
40.	Crépuscule	”
41.	Nature morte med krus	”
42.	Avrivning	”
43.	Oljetryckspastisch
Privat ägo.	<i>Oljemålning med applikation</i>
44.	Nature morte	<i>Glasmålning</i>

Svensk-Franska Konstgalleriet

JOHN STEN

(1879—1922)

45. Modellflickor *Oljemålning*
Prins Eugens saml.
46. Nature morte *Akvarell*

FRANCISCO BORÈS

(f. 1898)

47. Femme avec une tasse de café *Oljemålning*

GEORGES BRAQUE

(f. 1884)

48. Les falaises *Oljemålning*
Saml. O. Stern.
49. Nature morte: assiette blanche ”
Saml. O. Stern.
50. Nature morte: fond blanc et brun ”
51. Marine ”
Tillhör Dr Ragnar Hoppe.
52. Le char *Färglitografi*
Tillhör Dr Ragnar Hoppe.

ROGER DE LA FRESNAY

(1885—1925)

53. Baigneurs *Oljemålning*
Tillhör Arkitekt C. O. Hallström.

Svensk-Franska Konstgalleriet

ALBERT GLEIZES

(f. 1881)

54. Le pont *Oljemålning*
Paulis saml.

JUAN GRIS

(1887—1927)

55. Femme assise devant la fenêtre *Oljemålning*
Saml. O. Stern.
56. Nature morte ”
Saml. O. Stern.
57. Bouteille et verre ”
Saml. H. Gotthardt.
58. Nature morte ”
Saml. H. Gotthardt.

HENRI HAYDEN

(f. 1882)

59. Nature morte *Oljemålning*
Tillhör Fru I. Ström-Rydbeck.
60. Nature morte ”
Tillhör Fru I. Ström-Rydbeck.
61. Nature morte ”
62. Nature morte ”

AUGUSTE HERBIN

(f. 1882)

63. Fleurs *Oljemålning*
Tillhör Adv. H. Dahlin.
64. Nature morte ”
65. Chêne-liège ”

EUGÈNE DE KERMADEC

(f. 1899)

66.	Femmes au bord de la mer	<i>Oljemålning</i>
	Tillhör Fru I. Ström-Rydbeck.	
67.	La bouteille arabe	”
68.	Le peignoir à l'osange	”
69.	Femme assise sur un tabouret	<i>Pastell</i>

HENRI LAURENS

(f. 1885)

70.	Femme debout	<i>Brons</i>
71.	Komposition	<i>Träskulptur</i>
	Paulis saml.	
72.	Ondine	<i>Terre-cuite</i>
	Tillhör Fru I. Ström-Rydbeck.	

FERNAND LEGER

(f. 1881)

73.	Nature morte	<i>Oljemålning</i>
74.	Les trois camarades	”
	Saml. O. Stern.	
75.	La femme à la toilette	”
	Tillhör Dr Ragnar Hoppe.	
76.	Les chevaux dans le cartonement	
	Tillhör Professor Otte Sköld.	
		<i>Oljemålning med applikation</i>
77.	Les chevaux d'artillerie	” ” ”
	Tillhör Herr Gregor Aronowitsch.	
78.	La création du monde	<i>Akvarell</i>
79.	Trois personnages	<i>Aubusson-tapet</i>
	Privat ägo.	

Svensk-Franska Konstgalleriet

ANDRÉ LHOTE

(f. 1885)

80.	Nature morte dans le jardin
Paulis saml.	<i>Oljemålning</i>
81.	Corbeille aux fleurs
Paulis saml.	”
82.	Carrefour
Saml. O. Stern.	”

ANDRÉ MASSON

(f. 1896)

83.	Corrida au soleil
Saml. O. Stern.	<i>Oljemålning</i>
84.	Le champ rouge
Saml. O. Stern.	”
85.	Le coq et la sauterelle	”
86.	Autour d'une grenade	”
87.	Paysage	<i>Färgkrita</i>
88.	Instruments de musique	”
89.	Verre et cartes	”

JEAN METZINGER

(f. 1883)

90.	Figure
Tillhör Fru I. Ström-Rydbeck.	<i>Oljemålning</i>
91.	Figure	”
92.	Nature morte	”
93.	Nature morte	”

AMÉDÉE OZENFANT

(f. 1886)

94. Nature morte *Oljemålning*

PABLO PICASSO

(f. 1881)

95. Tête de femme *Oljemålning*
Saml. O. Stern.
96. Verre et pipe ”
Saml. O. Stern.
97. Komposition *Akvarell*
Tillhör Fröken Thekla Edstrand.

GASTON LOUIS ROUX

(f. 1904)

98. Violoniste *Oljemålning*
Tillhör Fru I. Ström-Rydbeck.
99. Nu et fleurs *Gouache*
100. Les odalisques ”
101. Les dames dans le pré ”
102. Les cerises ”
103. La dame à la montre en or ”
104. Nu dans le jardin ”
105. Les odalisques ”
106. Buste de femme *Pastell*

Svensk-Franska Konstgalleriet

GINO SEVERINI

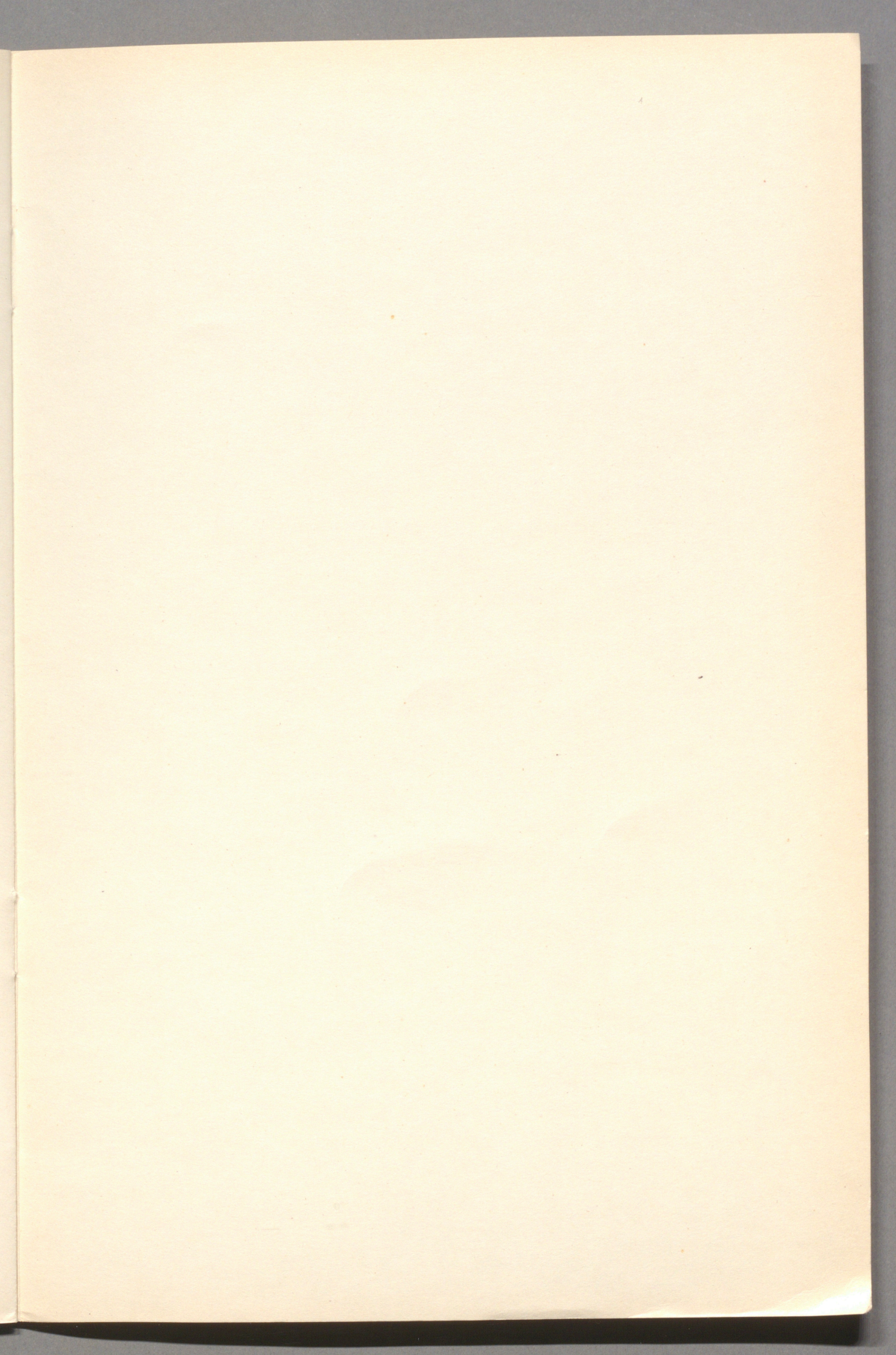
(f. 1883)

107.	Nature morte
Paulis saml.	<i>Oljemålning</i>
108.	Nature morte	”

LEOPOLD SURVAGE

(f. 1879)

109.	Village
Saml. O. Stern.	<i>Oljemålning</i>
110.	Village
Tillhör Konstnär Otto G. Carlsund.	”

TRYCKT HOS
CASLON PRESS
STOCKHOLM
1940